

8.74x19.78	4	19	עמוד	גלובס - כותרת	10.02.2006	8574507	חטי
אוניברסיטת בר-אילן - בר אילן							

# מחקר: יותר בעלי תואר ראשון, יותר צמיחה; יותר מגזר ציבורי, כחות צמיחה

מחקר חדש חריג בהיקפו שנערך ע"י פרופסור דניאל לוי מהמחלקה לכלכלה באוניברסיטת בר-אילן בשיתוף שני חוקרים מארה"ב, מאשש כי קיים קשר חיובי בין רמת ההשכלה באוכלוסייה ובין קצב הצמיחה הכלכלית שלה. המחקר, העומד להתפרסם בכתב העת Review of Economics and Statistics, נערך על בסיס נתונים רחב היקף במיוחד, 3,058 תצפיות ברמת המחוזות בארה"ב, על יותר מ-40 משתנים כלכליים וסוציאריים



פרופ' דניאל לוי

כלכליים שונים, בתקופה של 29 שנים (1969-1998). מחקרים דומים שנעשו בעבר התבססו על 50-200 תצפיות לכל היותר. המחקר כחן, בין השאר, את הקשר בין מאפייני האוכלוסייה במונחי רמת ההשכלה ובין צמיחה כלכלית (שיעור גידול בהכנסה לנפש) ברמת המחוזות בארה"ב. החוקרים התמקדו בארבעה משתנים שנועדו לכמת את רמת ההשכלה של האוכלוסייה. משתנים אלה כוללים את אחוז האוכלוסייה עם רמת ההשכלה של 11-9 שנים לפחות, תעודת בגרות, השכלה על-תיכונית אך ללא תואר ראשון, ותואר ראשון או יותר. החוקרים מצאו קשר חיובי בין אחוז האוכלוסייה עם תואר ראשון ומעלה ובין צמיחה כלכלית. במחוזות שבהם אחוז בעלי תואר ראשון ומעלה היה גבוה יותר, קצב הגידול בהכנסה לנפש היה גבוה יותר. נמצא קשר חיובי גם בין אחוז בעלי תעודת בגרות באוכלוסייה ובין צמיחה כלכלית. לעומת זאת, המחקר גילה שהתרומה של אחוז הלא-זכאים לתעודת בגרות לתהליך הצמיחה הכלכלית היא שלילית. כלומר, ככל שאחוז הלא-זכאים לתעודת בגרות במחוזות היה גבוה יותר, כך המחוזות צמחו בקצב איטי יותר. בנוסף, החוקרים מצאו שלא קיים קשר בין אחוז האוכלוסייה עם לימודים על-תיכוניים (שאינם בעלי תואר ראשון לפחות) ובין צמיחה כלכלית. נמצאה שונות מסוימת בין האזורים השונים של ארה"ב כסוג הקשר ובעוצמת הקשר שבין רמת ההשכלה של האוכלוסייה וקצב הצמיחה הכלכלית. במדינות הדרום, יש קשר חיובי בין כל ארבע הרמות של ההשכלה ובין צמיחה כלכלית. ממצאים נוספים של המחקר מתייחסים להשפעת גודל הסקטור הציבורי על קצב הצמיחה הכלכלית. נמצא שבמחוזות שבהם אחוז האוכלוסייה המועסק ע"י הממשלה היה גבוה יותר, קצב הצמיחה הכלכלית של המחוז היה נמוך יותר. החוקרים מרווחים שממצא זה נכון עבור כל שלוש רמות הממשל הפדרליות במחוזות ארה"ב: הממשל הפדרלי, הממשל המדינתי (State) והממשל המקומי (Local). ממצא זה נכון עבור המשק האמריקאי כולו וגם עבור כל אחד מהאזורים השונים שנבדקו (מדינות צפון-מזרח, מדינות המערב, מדינות הדרום וכו').

• שירות גלובס